

ΟΡΘΟΠΑΙΔΙΚΗ

ΦΒ4

Εξάμηνο: Β' (2^ο)

Διδακτικές μονάδες ECTS: 5

Κωδικός: ΦΒ4

ΩΡΕΣ: 4 θεωρία

Τύπος: ΜΓΥ (Μάθημα Γενικού Υποβάθρου)

Γλώσσα: Ελληνικά

Μάθημα: Υποχρεωτικό

Προαπαιτούμενα:

Εξαρτώμενα: Μυοσκελετική Φυσικοθεραπεία II

Σκοπός μαθήματος: Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τις βασικές έννοιες της παθολογίας και τραυματολογίας του μυοσκελετικού συστήματος και των οργάνων και συστημάτων που επηρεάζουν την λειτουργία του. Επίσης, να αποκτήσουν δεξιότητες σχετικά με την αξιολόγηση του ορθοπεδικού ασθενούς και την θεραπευτική παρέμβαση σε αυτόν ώστε να συμβάλλουν στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα είτε της συντηρητικής ή της χειρουργικής ορθοπεδικής αντιμετώπισης αλλά και στην πρόληψη των συχνότερων παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος.

Μαθησιακοί στόχοι: Ο φοιτητής με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, θα είναι σε θέση :

- 1) να αναγνωρίζει τις ορθοπαιδικές παθήσεις και κακώσεις είτε κλινικά είτε στις διάφορες απεικονιστικές μεθόδους,
- 2) να αναγνωρίζει τις επιλογές συντηρητικής ή χειρουργικής αντιμετώπισης σε κάθε ορθοπαιδική πάθηση ή κάκωση,
- 3) να αξιολογεί τις δυσλειτουργίες του μυοσκελετικού συστήματος που προκαλούνται από τις ορθοπαιδικές παθήσεις και κακώσεις και να παρεμβαίνει σε αυτές,
- 4) να προωθεί διαδικασίες πρόληψης και να κατευθύνει τους πάσχοντες προς την συνολική φροντίδα, και
- 5) να συμμετέχει παραγωγικά στην αποκατάσταση του ασθενή σε νοσηλευτική μονάδα.

Αναλυτικά περιεχόμενα μαθήματος:

Ενότητα 1. Εισαγωγή στην Ορθοπαιδική

- Ιστορία της Ορθοπαιδικής, ορολογία και κατηγοριοποιήσεις. Διάγνωση – Πρόγνωση - Αντιμετώπιση του ορθοπαιδικού ασθενούς. Υλικά της ορθοπαιδικής (κηδεμόνες, νάρθηκες κλπ). Σχέση ορθοπαιδικού-φυσικοθεραπευτή στο πλαίσιο της συνολικής φροντίδας του ασθενούς.

Ενότητα 2. Ορθοπαιδικές Παθήσεις

- Οστεοαρθρίτιδα εκφυλιστική: οστεοχονδρίτιδα, δυσπλασίες\δυστροφίες\δυσμορφίες, αχονδροπλασία\ατελής οστεογένεση, πολλαπλές εξοστώσεις, δυσπλασίες: α) επιφυσιακές, β) μεταφυσιακές, γ) διαφυσιακές, χρωμοσωματικές ανωμαλίες, εντοπισμένες δυσμορφίες.
- Αυτοάνοσα νοσήματα-Ρευματοπάθειες: Εισαγωγή στις αυτοάνοσες νόσους, ταξινόμηση, αιτιολογία, κλινική εικόνα, πρόγνωση. Ρευματοειδής αρθρίτιδα, αγκυλωτική σπονδυλοαρθροπάθεια κλπ.

Ενότητα 3. Σύνδρομα Μαλακών Μορίων, Μεταβολικές Διαταραχές και Συγγενείς Ανωμαλίες

- Τενοντίτιδες, τενοντοθυλακίτιδες, ελυτρίτιδες, θυλακίτιδες, περιαρθρίτιδες κλπ.
- Μεταβολικές διαταραχές: ενδοκρινικές, παραμορφώσεις, ραχιτισμός, οστεομαλάκυνση, υπερπαραθυροειδισμός, οστεοπόρωση.
- Συγγενείς ανωμαλίες μελών: υπεράριθμα οστά, ελλείποντα οστά, συνοστεώσεις, Νόσος Paget,

συγγενές εξάρθρημα κλπ.

Ενότητα 4. Παραλυτικές Παθήσεις, Νεοπλασίες και Ακρωτηριασμοί

- Δισχιδής ραχίτιδα, εγκεφαλική παράλυση, πολυομυελίτιδα, μαιευτική παράλυση κλπ.
- Νεοπλασίες: κατηγοριοποίηση, πρόγνωση, αντιμετώπιση.
- Ακρωτηριασμοί: αίτια, επίπεδα, κλινική αντιμετώπιση κολοβώματος και ασθενή κλπ.

Ενότητα 5. Κακώσεις Μυοσκελετικού: Εισαγωγή

- Αρχές καταγμάτων. Αρχές αντιμετώπισης καταγμάτων άνω άκρων, κάτω άκρων, σπονδυλικής στήλης, λεκάνης. Αίτια - μηχανισμός κακώσεως. Ταξινόμηση. Επιπλοκές (γενικές, τοπικές, όψιμες, πρώιμες). Θεραπευτικοί στόχοι: ανάταξη, συγκράτηση, διατήρηση θέσης, πώρωση. Αντιμετώπιση μείζονος ατυχήματος: τόπος ατυχήματος, ιατρεία επειγόντων.

Ενότητα 6. Κακώσεις Περιφερικών Νεύρων

- Εισαγωγή στις κακώσεις περιφερικών νεύρων, είδη, μηχανισμοί, επούλωση, αντιμετώπιση.
- Αυχενικό, βραχιόνιο πλέγμα, κακώσεις περιφερικών νεύρων άνω άκρου, κλινική εικόνα, πρόγνωση.
- Κακώσεις περιφερικών νεύρων κάτω άκρου, κλινική εικόνα, πρόγνωση.

Ενότητα 7. Σπονδυλική Στήλη και Λεκάνη

- Αυχενική σπονδυλική στήλη: εξέταση-αξιολόγηση. Ραιβόκρανο, σπονδύλωση, κήλη μεσοσπονδυλίου δίσκου, αυχενική πλευρά (Σ.Α.Ε.Θ.) κλπ. Θωρακοσφυϊκή σπονδυλική στήλη: εξέταση, φλεγμονή (πυογενής-Τ.Β.С.), σκολίωση, κύφωση, αγκυλωτική, Κ.Δ.Μ., σπονδύλωση, σπονδυλολίσθηση κλπ.
- Κατάγματα σπονδύλων, κατάγμα οδόντος, κατάγματα Σ.Σ. με τετραπληγία ή παραπληγία, συνδεσμικές κακώσεις. Κατάγματα πυέλου, λεκάνης, ιερού-κόκκυγος, κοτύλης. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση.

Ενότητα 8. Ισχίο

- Εξέταση-αξιολόγηση. Ευερέθιστο ισχίο, Perthes, επιφυσιολίσθηση, οστεοαρθρίτιδα κλπ.
- Εξάρθρημα ισχίου, κατάγματα κεντρικού τμήματος του μηριαίου (ενδοθυλακικά, εξωθυλακικά), κατάγματα διάφυσης του μηριαίου, κατάγματα του περιφερικού τμήματος του μηριαίου. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση. Κακώσεις μαλακών μορίων της περιοχής του ισχίου.

Ενότητα 9. Γόνατο

- Εξέταση-αξιολόγηση. Παραμορφώσεις: α) σύγκαμψη, β) βλαισογονία, γ) ραιβογονία, δ) υπερέκταση. Διογκώσεις: α) υμενίτιδα, β) αίμαθρος, γ) ύδραθρος. Εξάρθρημα επιγονατίδας (καθ'έξιν), χονδρομαλάκυνση, θυλακίτιδα παρ' επιγονατιδική, οστεοχονδρίτιδα, οστεοαρθρίτιδα γόνατος κλπ.
- Κακώσεις μαλακών μορίων του γόνατος, εξάρθρημα επιγονατίδας (οξύ) και γόνατος, κατάγματα επιγονατίδας, κατάγματα κεντρικού τμήματος κνήμης/περόνης. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση.

Ενότητα 10. Άκρο Πόδι

- Ποδοκνημική: Εξέταση-αξιολόγηση, ραιβοίπποποδία, επώδυνη πτέρνα, οστεοχονδρίτιδα, θυλακίτιδα Αχιλλείου κλπ.
- Άκρο πόδι: Εξέταση-αξιολόγηση, απονευρωσίτιδα πέλματος, πλατυποδία, κοιλοποδία, βλαισός μέγας δάκτυλος, Ο.Α. μεγάλου δακτύλου, ουρική αρθρίτιδα, μεταταρσαλγία, σφυροδακτυλία κλπ.

- Κατάγματα διάφυσης κνήμης/περόνης, κατάγματα περιφερικού τμήματος κνήμης/περόνης και σφυρών, κακώσεις μαλακών μορίων της ποδοκνημικής (διαστρέματα, ρήξη Αχιλλείου κλπ) και του άκρου ποδός, κατάγματα άκρου ποδός. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση. Εξαρθρώσεις.

Ενότητα 11. Ωμική ζώνη

- Παθήσεις ώμου-ωμοπλάτης, μυοτενοντίτιδες, ορογονοθυλακίτιδες, σύνδρομα κλπ.
- Κατάγματα κλείδας-ωμοπλάτης. Κατάγματα άνω τριτημορίου του βραχιονίου. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση. Εξαρθρώσεις. Κακώσεις μαλακών μορίων της ωμικής ζώνης.

Ενότητα 12. Αγκώνας

- Αγκώνας: εξέταση, παραμορφώσεις, Ο.Α., τενοντίτιδες κλπ.
- Κατάγματα κάτω τριτημορίου βραχιονίου. Κατάγματα άνω και μέσου τμήματος κερκίδας και ωλένης. Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση. Εξαρθρώσεις.
- Κακώσεις μαλακών μορίων του αγκώνα.

Ενότητα 13. Καρπός, Άκρο Χέρι

- Καρπός: εξέταση, παραμορφώσεις, οστεοαρθρίτιδα-οστεοχονδρίτιδα κλπ.
- Χέρι: γάγγλια, τενοντίτιδες, σύνδρομο Dupuytren, φλεγμονές, κλπ.
- Κακώσεις καρπού και χεριού (μαλακών μορίων και οστών). Κατηγοριοποίηση και αντιμετώπιση. Εξαρθρώσεις.

Ενότητα 14. Τελική Αξιολόγηση

- Αξιολογείται η συνολική επίδοση των φοιτητών σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών του Ιδρύματος και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος που αναφέρεται παρακάτω.

Μέθοδοι και μέσα διδασκαλίας:

Στις μεθόδους διδασκαλίας του θεωρητικού μέρους του μαθήματος περιλαμβάνονται:

- Διαλέξεις-εισηγήσεις με χρήση πίνακα, διαφανοσκοπίου, σταθερό προβολικό σύστημα (overhead projector), βίντεο και τηλεόραση.
- Συζήτηση στην τάξη και ανατροφοδότηση.
- Εργασία σε μικρές ομάδες ή ατομική.
- Παρουσιάσεις φοιτητών.
- Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) (Πολυμέσων, ηλεκτρονική συζήτηση μέσω πλατφόρμας ασύγχρονης εκπαίδευσης και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).
- Επισκέπτες ομιλητές (μετά από απόφαση του τομέα).

Μέθοδοι αξιολόγησης: Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος. Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή πραγματοποιείται με μία τελική αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική. Στην προφορική αξιολόγηση απαιτείται η παρουσία δύο εκπαιδευτικών. Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μετά το τέλος του διδακτικού εξαμήνου σε όλη την ύλη που διδάχθηκε. Ο φοιτητής καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις που καλύπτουν ισομερώς τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και επιπλέον σε μία ερώτηση που απαιτεί κριτική σκέψη. Η βαθμολογία είναι από 0-10 και με την προϋπόθεση ότι έχει απαντήσει στο 80% των ερωτημάτων. Η καταλληλότητα των θεμάτων αξιολόγησης ελέγχεται από τον Τομέα, ο οποίος δημιουργεί τράπεζα θεμάτων ανά γνωστικό αντικείμενο που είναι διαθέσιμη στους φοιτητές.

Η τελική βαθμολογία καταχωρείται στην δεκάβαθμη κλίμακα (0-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5. Ταυτόχρονα η τελική βαθμολογία καταχωρείται με την σχετική κλίμακα βαθμολογίας του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπου A, B, C, D, & E είναι το 10%, 25%, 30%, 25% & 10% των επιτυχόντων αντίστοιχα.

Σχετική βιβλιογραφία:

1. Solomon L., Warwick D., Nayagam S. Arpley's Σύγχρονη Ορθοπεδική και Τραυματολογία, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδη, 2010.
2. Azar F., Canale T., Beatty J. Campbell's Operative Orthopaedics, Elsevier, 2017.
3. Skinner H. Σύγχρονη Ορθοπαιδική-Διαγνωστική και Θεραπευτική, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ.Πασχαλίδη, 2004.
4. Home Study Syllabus, Orthopaedic Knowledge Update, A.A.O.S., 1984-2005.
5. Miller M.D., Thompson S.R. Miller's Review Ορθοπαιδικής, Ιατρικές Εκδόσεις Κωνσταντάρης, 2018.
6. Bulstrode C., et al. Oxford Textbook of Orthopedics and Trauma, Oxford University Press, 2005.
7. Καμμάς Α. Εισαγωγή στην Ορθοπαιδική, Ιατρικές Εκδόσεις ΒΗΤΑ1999.
8. Λαμπίρης Η. Ορθοπαιδική και Τραυματολογία, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2007.
9. Συμεωνίδης Π. Ορθοπαιδική. Κακώσεις και Παθήσεις του Μυοσκελετικού Συστήματος, University Studio Press, 1996.
10. Χαρτοφυλακίδης Γ. Θέματα Ορθοπεδικής και Τραυματολογίας, Εκδόσεις Παρισιάνος, 1990.
11. Dandy D.J., Edwards D.J. Βασική Ορθοπαιδική και Τραυματολογία, Εκδόσεις Παρισιάνος, 2009.